

Programma van
Toetsing en Afsluiting

Mavo 3

Schooljaar 2022-2023

Reglement Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Aanvullende regels

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) geeft een uitwerking van het schoolexamen dat deel uitmaakt van het eindexamen.

- In het PTA wordt een uitwerking gegeven van de schoolexamens per vak.
- In het PTA zijn regels weergegeven die een **aanvulling** vormen op het Examenreglement Openbaar Voortgezet Onderwijs en is daar onlosmakelijk mee verbonden.

Artikel 1 – Algemeen

1. Het schoolexamen bestaat uit:
  - A. Schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen;
  - B. Mondelinge opdrachten;
  - C. Praktische opdrachten;
  - D. Handelingsdelen;
  - E. Practica;
  - F. Het profielwerkstuk.
2. In het programma van toetsing en afsluiting wordt voor het gehele schoolexamen per vak tenminste aangegeven welke onderdelen in welke tijdsperiode worden getoetst en wat de eventuele weging is van de verschillende onderdelen.
3. De examinatoren van de examenvakken stellen het programma, de opgaven en de beoordeling vast.
4. Het gehele schoolexamenprogramma met alle bijbehorende onderdelen wordt afgesloten voorafgaand aan het Centraal Examen.
5. Voor aanvang van het Centraal Examen worden de kandidaat en de ouders/verzorgers schriftelijk op de hoogte gesteld van de tot op dat moment behaalde examencijfers. De kandidaat kan, binnen de gestelde termijn na verstrekking, bezwaar aantekenen tegen de aangegeven beoordeling(-en). Na deze periode zijn de cijferresultaten vastgesteld.

Artikel 2 - Praktische opdrachten

1. Praktische opdrachten worden beoordeeld als geheel of middels tussentijdse scores. Het eindcijfer is de resultante van de verschillende deelscores.
2. Het eindproduct dient uiterlijk op de vermelde datum voor 16:00 uur te worden ingeleverd bij de vakdocent.
3. In geval van geoorloofd verzuim dient het werkstuk op de eerstvolgende lesdag dat de leerling op school verschijnt voor de aanvang van zijn of haar lesprogramma te zijn ingeleverd bij de vakdocent.
4. Wanneer de betreffend vakdocent niet aanwezig is dient het werkstuk te worden ingeleverd bij de afdelingsleider.
5. Indien het eindproduct niet tijdig is ingeleverd, worden geen of minder punten toegekend voor het onderdeel "proces en planning".
6. Indien de kandidaat het nalaat het werkstuk binnen 10 schooldagen na de deadline in te leveren zijn de bepalingen van artikel 6 uit het Examenreglement van StOVOG van toepassing.

Artikel 3 – Handelingsdelen

1. Handelingsopdrachten zoals in de vakspecifieke toelichting van het programma van toetsing en afsluiting aangegeven, bestaan uit opdrachten waarvan per kandidaat door de examinator wordt vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd.
2. Voor een aantal handelingsopdrachten kan een vervangende opdracht worden opgedragen wanneer de kandidaat afwezig was op het moment van uitvoering van de opdracht zoals die in de vakspecifieke toelichting van het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.

3. Een kandidaat die in klas 3 niet alle handelingsopdrachten zoals die in het programma van toetsing en afsluiting zijn aangegeven met de beoordeling naar behoren heeft afgerond, kan niet worden bevorderd naar het examenjaar.
4. Een kandidaat die in het examenjaar niet alle handelingsopdrachten zoals die in het programma van toetsing en afsluiting zijn aangegeven met de beoordeling naar behoren heeft afgerond, kan niet deelnemen aan het centraal examen.
5. Het vak lichamelijke opvoeding bestaat, zoals ook te lezen bij de vakspecifieke toelichting, volledig uit handelingsopdrachten. Ook daarbij geldt dus het hierboven in lid 4 en 5 genoemde.

Artikel 4 – Profielwerkstuk

1. Het profielwerkstuk kent tussentijdse beoordelingen waarbij de kandidaat een deelproduct dient in te leveren om verder te kunnen gaan.
2. Het eindproduct dient uiterlijk op de vermelde datum voor 16:00 uur te worden ingeleverd bij de vakdocent.
3. In geval van geoorloofd verzuim dient het werkstuk op de eerstvolgende lesdag dat de leerling op school verschijnt voor de aanvang van zijn of haar lesprogramma te zijn ingeleverd bij de vakdocent.
4. Wanneer de betreffend vakdocent niet aanwezig is dient het werkstuk te worden ingeleverd bij de afdelingsleider.
5. Indien het eindproduct niet tijdig is ingeleverd, worden geen scores toegekend voor de eindfase van het product.
6. Het werkstuk dient om de deelscores te verkrijgen, al dan niet tijdig, te worden ingeleverd ten behoeve van het examendossier.
7. De bij het profielwerkstuk behorende presentatie wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
8. Het totaalresultaat van het werkstuk en de presentatie dient naar behoren te worden afgerond.

Artikel 5 – Rekenen

1. Kandidaten die het vak wiskunde niet in het examenpakket hebben opgenomen moeten een schoolexamen rekenen afleggen waarvan het resultaat op de cijferlijst dient te worden vermeld.
2. Kandidaten hebben voor het bovengenoemde schoolexamen één herkansingsmogelijkheid.

Artikel 6 - Herkansingen schoolexamen

1. De herkansingsregeling heeft betrekking op de schriftelijke, mondelinge en kijk- en luistertoetsen van het schoolexamen.
2. De herkansingsregeling is niet van toepassing op het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, alsmede de praktische opdrachten (waaronder de practica), het profielwerkstuk en de handelingsdelen.
3. Per toets mag nooit meer dan één herkansing worden gedaan.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en de oorspronkelijke toets afname geldt als het definitieve cijfer voor de toets.
5. Herkansing
Een leerling van 4 mavo heeft 2 herkansingsrondes. De eerste herkansingsronde heeft betrekking op toetsperiode I en de tweede herkansingsronde op toetsperiode II aangevuld met kijk- en luistertoetsen. In beide herkansingsrondes mogen de leerlingen twee toetsen herkansen waarbij ze een keuze maken uit de herkansbare toetsen uit de betreffende perioden.

6. Afwezigheid

- Bij afwezigheid tijdens het herkansingsmoment van een toets vervalt de mogelijkheid tot herkansing.
- Ouders dienen voor wat betreft de 2 toetsperiodes bij ziekte of bijzondere omstandigheden hun kind telefonisch bij de afdelingsleider af te melden.
- De leerling neemt direct na terugkomst op school het initiatief tot het maken van een afspraak met de docent om het gemiste examenwerk in te halen.
Als een leerling het initiatief tot het inhalen van de gemiste schoolexamentoets niet neemt zal de gemiste toets worden afgenomen op het moment waarop herkansingen plaatsvinden. Daarmee vervalt dan het recht op herkansing van deze **ingehaalde** toets.

Artikel 7 – Absentie bij een schoolexamenonderdeel

Als aanvulling op artikel 10.d van het examenreglement is het volgende van kracht:

1. Bij ziekte of afwezigheid door een andere geldige reden, op een dag van een onderdeel van het schoolexamen, dienen de ouders of wettelijk vertegenwoordigers de kandidaat voor 08:00 uur 's ochtends telefonisch af te melden bij de afdelingsleider.
2. Bij kandidaten die niet zijn afgemeld en/of zonder geldige reden afwezig zijn kan na overleg van de afdelingsleider en rector worden besloten dat het schoolexamenonderdeel niet wordt ingehaald en dat voor het gemiste deel het cijfer 1,0 wordt vastgesteld.

Artikel 8 - Herexamen

1. Het vak maatschappijleer kent geen Centraal Examen en wordt in klas 3 afgerond. Het eindcijfer van het schoolexamen is tevens het eindcijfer.
2. Kandidaten met een onvoldoende eindresultaat kunnen deelnemen aan één herexamen waarbij het hoogst behaalde resultaat als definitief wordt vastgesteld.

Artikel 9 - Doubleren

1. Alle behaalde resultaten voor het schoolexamen vervallen indien een kandidaat in dat leerjaar doubleert.
2. De handelingsopdrachten behorende bij het schoolexamen vervallen indien een kandidaat doubleert en dienen opnieuw naar behoren te worden uitgevoerd.

Artikel 10 - Deelname aan het centraal examen (wettelijk voorschrift)

De leerling dient het schoolexamen te hebben afgesloten vóór de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. Dit betekent dat voor alle examenonderdelen zoals die in het PTA zijn vermeld een resultaat moet zijn behaald.

SCHOOLEXAMENROOSTER | 3 MAVO | SCHOOLJAAR 2022-2023 | DE GSG LEO VROMAN

Datum	Moment	Vak	Toets Inhoud	Tijdsduur	Aantal ln.	Bijzonderheden	Surveillanten
Dinsdag 4 oktober 2022	Start 08.20 uur (1e + 2e lesuur)	Maatschappijleer T.1	Wat is maatschappijleer & Jongeren	90 min	57 leerlingen	Alle leerlingen	JIT, LTN en VLK
Tijdens schoolweek 6-8	Tijdens de lessen	Aardrijkskunde	PO 'Eigen omgeving'	405 min	39 leerlingen		FAA
Tijdens schoolweek 11 en 1	Tijdens de lessen	Aardrijkskunde	T.1 Verslag 'Landenvergeijking Europa'	135 min	39 leerlingen		FAA
Maandag 23 januari 2023	Start 08.20 uur (1e + 2e lesuur)	Economie	T1 Consumptie en consumentenorganisati	75 min	57 leerlingen	Overige leerlingen gewoon les	LTN, SCA en DRV/VLK
Dinsdag 24 januari 2023	Start 08.20 uur (1e + 2e lesuur)	Maatschappijleer T.2	Media & Politiek	90 min	57 leerlingen	Alle leerlingen	JIT, LTN en VLK
Dinsdag 21 februari 2023	Start 12.55 uur (6e + 7e lesuur)	Aardrijkskunde	T.2 Arm en rijk & Bronnen van energie	60 min	39 leerlingen	Overige leerlingen gewoon les	FAA en VLK
Maandag 13 maart 2023	Start 08.20 uur (1e + 2e lesuur)	Maatschappijleer T.3	Werk & Criminaliteit	90 min	57 leerlingen	Alle leerlingen	JIT, LTN en DRV/VLK
Dinsdag 18 april 2023	Start 12.55 uur (6e + 7e lesuur)	Aardrijkskunde	T.3 Grenzen en identiteit	60 min	39 leerlingen	Overige leerlingen gewoon les	FAA en VLK
Tijdens schoolweek 29-31	Tijdens de lessen	Economie	T2 PO Natuur en Milieu	10 min	57 leerlingen		LTN
Dinsdag 30 mei 2023	Start 08.20 uur (1e + 2e lesuur)	Maatschappijleer T.4	Nederland en de wereld & Relaties	90 min	57 leerlingen	Alle leerlingen	JIT, LTN en VLK
Vrijdag 2 juni 2023	Start 14.00 (7e lesuur)	Natuurkunde	T.1 Weer, licht, beeld, materie en straling	60 min	16 leerlingen	Overige leerlingen gewoon les	HRM en DRV/VLK
Woensdag 7 juni 2023	Start 08.20 uur (1e + 2e lesuur)	Nederlands	T1 Fictie: 4 boeken incl. literatuurbegrippe	75 min	57 leerlingen	Overige leerlingen gewoon les	NMS en DRV
14-16 juni 2023	Nader te plannen	Maatschappijleer	Herexamen (inhoud T.2 en T.3)	90 min		Overige leerlingen gewoon les	JIT en DRV/VLK
Tijdens schoolweek 34 en 3	Tijdens de lessen	Wiskunde	T.1 Practicum Statistiek	270 min	57 leerlingen		HDN
Tijdens schoolweek 35-37	Tijdens de lessen	Aardrijkskunde	T.4 Conflicten op de wereld	405 min	39 leerlingen		FAA
Tijdens schoolweek 35-38	Tijdens de lessen	Biologie	T1 PO zelf gekozen beroep 'Zorg en Welzi	450 min	30 leerlingen		MRK en DRV/VLK

T.1 | Fictie: 4 boeken en literatueurbegrippen

Weegfactor 2

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **75 min.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K8**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Leesboekopdracht Weegfactor **0**

Afnamemoment **Mei - juli** | Tijdsduur **N.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **N.v.t.**

Toelichting:

In mavo 3 doen de leerlingen nog geen PTA toetsen, alleen een leesboek met opdracht als handelingsdeel.

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

Hd.1 | Leesboekopdracht Weegfactor **0**

Afnamemoment **i.o.m. docent** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **V4**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

T.1 | Statistiek Weegfactor **1**

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **270 min.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K7, V3**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

T.1 | Consumptie en Consumentenorganisatie 'Het huishoudboekje van de familie'Weegfactor **1**

Afnamemoment **Januari/feb.** | Tijdsduur **75 min.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4B**

Toelichting:

T.2 | Natuur en Milieu 'De Wilde stad'Weegfactor **1**

Afnamemoment **Mei** | Tijdsduur **10 min.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K2, K8, V2**

Toelichting:

Aan de praktische opdracht zit tevens een klein onderzoek. Dit dient uitgevoerd te worden buiten lestijd, voorafgaand aan de presentatie. De gehele opdracht zal een tijdsduur hebben van ca. 3 weken.

Toelichting schoolexamens

T.1 | Weer, licht, beeld, materie en straling Weegfactor **1**

Afnamemoment **Einde 3 mavo** | Tijdsduur **60 min.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K7, K10, K11, K12**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Water, een werkstuk Weefactor **0**Afnamemoment **Oktober** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K4, K8**

Toelichting:

Hd.2 | Mens en omgeving, gebruik van stoffen, een werkstuk Weefactor **0**Afnamemoment **Januari** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K4, K8**

Toelichting:

Hd.3 | Beroep en maatschappij, een presentatie Weefactor **0**Afnamemoment **Maart** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Mondeling** | Eindtermen **K1, K2, K4, K8**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

T.1 | Verslag: Landenvergelijking Europa

Weefactor 1

Afnamemoment **November** | Tijdsduur **3 uren** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K3/3, K7/14**

Toelichting:

T.2 | Arm en rijk & Bronnen van energie

Weefactor 2

Afnamemoment **Februari** | Tijdsduur **60 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K5/9, K7/15, V2/23, V4**

Toelichting:

T.3 | Grenzen en identiteit

Weefactor 2

Afnamemoment **April** | Tijdsduur **60 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K9/19, K9/20, V6**

Toelichting:

T.4 | Conflicten op de wereld

Weefactor 1

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **9 uren** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K9/21**

Toelichting:

T.5 | 'Eigen omgeving'

Weefactor 2

Afnamemoment **Sept-okt.** | Tijdsduur **3 weken** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K2, K5/7, K3/3**

Toelichting:

Hd.1 | Energie in kaart

Weefactor 0

Afnamemoment **Maart** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K5/8**

Toelichting:

Doormiddel van proefwerken en/of schriftelijke overhoringen (S.O.) wordt er toegewerkt naar toetsen T2 en T3. Dit worden de voortgangstoetsen genoemd en tellen niet mee voor het SE eindcijfer. In Mavo 4 zullen er geen voortgangscijfers meer zijn.

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

T.1 | Oriëntatie op leren en werken Weefactor **1**

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **10 uren** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, V3**

Toelichting:

De leerlingen maken in tweetallen een werkstuk over een door hun gekozen beroep binnen de sector Zorg & Welzijn. Kaders voor dit werkstuk zullen door de biologiedocent worden gegeven.

Hd.1 | Microscopie Weefactor **0**

Afnamemoment **Oktober-nov.** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K2**

Toelichting:

De opdracht is een handeling waarvan het resultaat voldoende moet zijn. Het handelingsdeel wordt afgenomen tijdens het thema 'organen en cellen' in leerjaar 3.

Zij-instromers en/of leerlingen die ziek zijn tijdens de handeling hebben nog een inhaalmoment.

Dit practicum bestaat uit zowel de vaardigheid werken met de microscoop als het maken van een biologische tekening volgens de tekenregels.

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

Hd.1 | Rondleiding industrieel erfgoed Weefactor **0**

Afnamemoment **Oktober** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K1**

Toelichting:

Hd.2 | Interview, beschrijf het leven van je ouders Weefactor **0**

Afnamemoment **Mei** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K8, V7**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

T.1 | 'Wat is maatschappijleer' en 'Jongeren'

Weefactor 1

Afnamemoment **Oktober** | Tijdsduur **90 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K5, K7**

Toelichting:

T.2 | 'Media' en 'Politiek'

Weefactor 1

Afnamemoment **Januari** | Tijdsduur **90 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K6**

Toelichting:

T.3 | 'Werk' en 'Criminaliteit'

Weefactor 1

Afnamemoment **Maart** | Tijdsduur **90 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K5, K7**

Toelichting:

T.4 | 'Nederland en de wereld' en 'Relaties'

Weefactor 1

Afnamemoment **Mei** | Tijdsduur **90 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7**

Toelichting:

T.5 | Herexamen (inhoud T.2 en T.3)

Weefactor 1

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **120 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7**

Toelichting:

Indien het gemiddeld eindcijfer van T.1 t/m T.4 lager is dan het cijfer 5,5, dan dient het herexamen (T.5) te worden gemaakt. Dit bestaat uit de thema's: Media, Politiek, Werk en Criminaliteit.

Indien het cijfer voor dit herexamen hoger is dan het gemiddeld eindcijfer, dan vervangt dit cijfer alle schoolexamencijfers.

Hd.1 | Pluriforme samenleving

Weefactor 0

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **90 min.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4 en K5**

Toelichting:

Dit handelingsdeel bestaat uit het maken van een praktische opdracht in viertallen. De leerlingen kiezen een subcultuur uit die zij gaan onderzoeken. Daarnaast gaan zij het veld in om leden van de subcultuur te interviewen.

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

Hd.1 | Culturele activiteit meemaken, ervaren en documenteren Weefactor **0**Afnamemoment **i.o.m. docent** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen Toelichting:**Hd.2 | Culturele activiteit meemaken, ervaren en documenteren**Weefactor **0**Afnamemoment **i.o.m. docent** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen Toelichting:**Hd.3 | Culturele activiteit meemaken, ervaren en documenteren**Weefactor **0**Afnamemoment **i.o.m. docent** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen Toelichting:**Hd.4 | Praktische opdracht: eigen werk produceren en presenteren**Weefactor **0**Afnamemoment **i.o.m. docent** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen Toelichting:**Toelichting schoolexamens**

Culturele activiteiten bestaan onder andere uit verslaglegging van film-, museum-, theater-, concertbezoek. Reflectie op culturele en kunstzinnige activiteiten vinden plaats middels een kunstdossier.

De praktische opdracht bestaat uit het produceren en presenteren van eigen werk.

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

Hd.1 | Elke les van het gehele schooljaar; Actieve deelname (zie toelichting)

Weegfactor 0

Afnamemoment **Leerjaar 4** | Tijdsduur **N.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens**Opmerkingen**

1. Het vak Lichamelijke Opvoeding wordt in het derde en vierde leerjaar afgesloten met de beoordeling "voldoende" (V), waarmee de handeling "naar behoren" is afgerond. Wanneer LO is beoordeeld met "onvoldoende", kan de kandidaat niet worden bevorderd (in het geval van het derde leerjaar) dan wel deelnemen aan het centraal eindexamen (in het geval van het vierde leerjaar). Bij de beoordeling van het vak LO gaan we uit van de mogelijkheden van de individuele kandidaat, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele (fysieke) beperkingen.
2. De kandidaten worden beoordeeld op de ontwikkeling van de kennis, inzicht en vaardigheden omtrent bewegen (leren bewegen en leren over bewegen). Hierbij moete alle stof uit het examenprogramma LO zijn uitgevoerd, Om aan deze opdracht te kunnen voldoen moeten alle lessen zijn gevolgd.
3. De examenkandidaten worden beoordeeld op actieve deelname aan de lessen, wat betekent dat elke kandidaat verantwoordelijk is voor het goed verlopen van de les, actief moet deelnemen aan de activiteiten en zich moet houden aan de opdrachten voortkomend uit de gebruikte lesmethode.
4. De activiteitendag wordt in de beoordeling opgenomen en is derhalve verplicht.

Toelichting

Bij de uitvoering van het examenprogramma zijn de volgende toevoegingen van kracht:

1. Bij een blessure doet de kandidaat voorafgaand aan de les daarvan schriftelijk melding bij de docent, middels een door de ouder(s)/verzorger(s) ondertekend schrijven. De kandidaat is in de betreffend les aanwezig zonder actief deel te nemen en wordt ingezet voor leervaardigheden (K3) voor het vak LO.
2. Bij afwezigheid dient de les te allen tijde worden ingehaald. De kandidaat dient daartoe op eigen initiatief contact op te nemen met de docent LO om een afspraak te maken om de gemiste les te compenseren. Hiertoe wordt in de lesplanning driemaal de gelegenheid geboden. Er kan ook tijdens de reguliere lessen worden gecompenseerd. De docent bepaalt het tijdstip en de inhoud van de compensatie.
3. Bij een onvoldoende actieve deelname aan enige les kan de docent de kandidaat opleggen een les opnieuw te volgen, volgens de in het tweede punt beschreven voorwaarden.
4. Deelname aan de lessen LO dienen plaats te vinden in correcte sportkleding (zaalschoenen, geen zwarte zolen/veldschoenen, sportbroek en sport shirt). Het dragen van horloges en sierraden, zoals kettingen, armbanden, oorbellen en piercings, is tijdens de lessen LO niet toegestaan. Wanneer aan deze volwaarden niet wordt voldaan, kan de docent de kandidaat opleggen een les opnieuw te volgen, volgens de in het tweede punt beschreven voorwaarden.
5. Langdurig geblesseerde leerlingen dienen contact op te nemen met de docent LO. De docent kan een vervangende opdracht verstrekken voor de niet gevolgde lessen.
6. In het derde en vierde leerjaar wordt middels een rapportage met "voldoende" (V) of "onvoldoende" (O) aangegeven of de kandidaat eventuele achterstanden heeft gecompenseerd.

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

T.4 | Atletiek Weegfactor **2**

Afnamemoment **n.v.t.** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K2, K7**

Toelichting:

T.6 | Sportoriëntatie Weegfactor **2**

Afnamemoment **n.v.t.** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K1, K9**

Toelichting:

Hd.1 | Stage LO2 Weegfactor **0**

Afnamemoment **i.o.m. docent** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K12**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Het eindcijfer voor LO2 is een gewogen gemiddelde van alle schoolexamencijfers voor LO2.

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.

Hd.1 | Verwerken van opdrachten in het loopbaandossier Weegfactor **0**

Afnamemoment **September-juni** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **n.v.t.**

Toelichting:

Hd.2 | Voorlichting vervolgopleiding en bijbehorende opdrachten Weegfactor **0**

Afnamemoment **November** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **n.v.t.**

Toelichting:

Hd.3 | Arbeidsoriëntatie Weegfactor **0**

Afnamemoment **Februari-maart** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **n.v.t.**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Het schoolexamen moet 'naar behoren' door de leerling worden afgerond. Dit betekent dat de gemiddelde resultaten van de uitgevoerde schoolexamenactiviteiten minimaal voldoende moeten zijn.